

EIN UNDRUFULL FERÐ Á SJÓNUM

Tað var í 1918 — teirri tíðini, tá tey færoysku fiskiskipini vóru deyðsiglarar.

Vit finga boð at koma til skips við »Falkinum«, sum á.s. Mortensen á Tvøroyri átti. Tað var fyrst í mars. Vit fóru við »Munkinum« hjá Th. Thomsen suður á Tvøroyri. Komnir suður komu tveir menn umborð; teir boðu okkum skriva undir ikki at fara til skips, tí at verkfall var byrjað. Teir ferðaðust skip av skipi at samla alt fólkið við undirskrift. Streik-að varð, tí at kontraktin segði 33 pst. og fastan pris, 50 oyru pr. kg. og plikt at selja til reiðarans.

Sýslumaður FF's fyrri Suðuroy, Rasmus Seierskjöld, og formaður fyrri Fróðbiar sókn var Mathias úr Húsavík. Teir telegraferaðu til Reykjavíkar um fiskapris og finga til svar, at prisurin var 1 kr. kilo. Og hetta var orsokin til streikuna.

Fiskimennirnir komu saman í dansisalinum hjá Binius. Har varð samtykt at krevja reinan triðing og besta pris, sum gavst. Síðan vórðu tveir menn valdir at fara við krøvunum til úterðamennina.

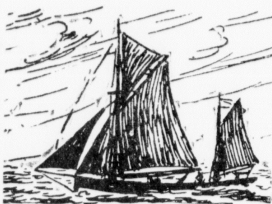
Reiðararnir noktaðu at ganga undir hesi krov.

Í hesum døgum kom »gamla Tjaldura« (hjá D.F.D.S.) inn á Tvøroyri og skuldi norður til Havnar, og vit sum vóru av Sandoyinni, og aðrir norðanfjørðsmenn fóru umborð á tað við okkara klæðum til at fara heim; men tá komu úterðamenn umborð til okkara og boðu okkum um at koma í land aftur, tí at formaður FF's, sum tá var S. P. úr Konoy, og amtmaður skuldu koma til at samráðast við reiðarar og fiskimenn, og vit skuldu fáa fritt upphald og friar ferðir heimaftur, í fall einki kom burtur úr; og vit lótu okkum eftirlíka og fóru í land aftur, og dagin eftir komu teir suður.

Nógvir vóru teir fiskimenn, ið tá vóru staddir á Tvøroyri, til stórir var fiskiflotin har tá. So byrjaðu samráðingarnar; men ikki gekk so væl, tí reiðararnir vórðu við sitt, og fiskimenn vildu ikki ganga undir ta kontrakt, ið tá var. Fleiri dagar gingu við ongum úrsliti. Men endin var so tann at fiskimenn finga 27 pst. og frábytsrætt.

So varð aftur byrjað at rigga til at fara avstað so skjótt sum gjørligt, tí at nú var so long tíð gingin, og manningini á Falkinum vildi soleiðis til, tá hósdagur var at skjótt mátti verða atborið, tí ikki siglast skuldi fyrri midnætt, tí ikki mátti verða siglt friggjadag, og ov leingi var at biða til leygar- dag. Skipið lá fyrri akkeri, og so var farið í land við bjargingar- bátinum at mynstra. Vit fóru 18 manns á bátinum, men litil var hann, og tosað var um, meðan vit róðu, at nógv hevði verið fyrri at noyðst at farið í henda bát á við- opnum havi. Hetta tosið kom upp av tí, ið hent var árið fyrri (1917) tá ið so mong skip blivu niðurskotin á í Froya Banka.

So varð mynstrað og arbeiðt døgliga fyrri at siglt kundi verða áðrenn friggjadag; og lidnir vóru vit, áðrenn dagsett var. Óveður

hevði verið frammanundan, men nú var veðrið gott. Tá ið vit komu út móti boðunum, varnaðust vit at vit høvdu gloymt klokkan og barometrið eftir í landi, settu so ein mann á land í Fróðba, haðan hann fór til gongu inn á Tvøroyri eftir hesum lutum, og tá ið hann var afturkomin, fóru vit út um boðarnar, tá var litlið lot, og vit høvdu størstu segl fyrri og topp- seglið. Einki annað var at gera enn at sleppa sær út frá landi; men so varð púra stilli, so vit fóru bara eftir streyminum. So gekk kvöldvaktin, og hundavaktin kom, og bestimaðurin tók hana. Eg var ein av teimum á bestamansvakt- in, og stilli var við sama lag. Og so leið vaktin, klokkan gekk til 3 á nátt, vit stóðu nakrir ungr

frammi á dekkinaum, og vit høvdu brimdu. Vit tosaðu okk- ara millum um, at tá mundi vera nógv brim við land, tá vit kundu hoyra tað, hóast vit vóru reiðiliga langt úr landi, og tá ið vit høvdu staðið eina løtu, kemur ein maður upp ígjøgnum kappan. Hann hoyrir eisini hetta dun, og nú róp- ar hann, at hann sær flesjarnar stutt frá okkum. Brimið, sum vit høvdu høyrð, var brimið á flesj- unum, og strongurin var eisini óslættur.

Maðurin sigur, at vit reka beint á flesjarnar, og bestimaðurin fór so beinan vegin at purra skiparan, ið hevði frivakt, út. Skiparin kemur so upp alt fyrri eitt, hann var væl kendur um hesar leiðir (skipari var Petur Mortensen úr Þor- ker, vanliga nevndur Petur á Geilini). Hann ordnaði beinan vegin at seta bátin út, og vit fóru 6 manns í hann at royna at sleipa skipið fri; men skiparin sá bein- an vegin, at tað var ógjørligt at ganga fríir av flesjunum; hann ordnaði so bátin aftur at borði og alla manningina í bátin, og tað mátti ganga skjótt, áðrenn vit komu á flesjarnar, og tá ið vit allir vóru komnir í bátin, rendu vit beinanvegin frá skipinum, og

tað var í síðstu løtu, tí tá fór skipið beint á flesjarnar, og tað síðsta, sum vit sóu til tað var skinið frá lanternunum í brim- rokinum um flesjarnar.

Nú var báturin so fullur av fólki; hann var staddur við ta flesina, sum strongurin gekk í. Vit máttu rógva døgliga fyrri ikki at fara í strongin, men tá ið so ein tíð var gingin, komu vit ov langt eystur, og tað var sjónligt, at strongurin fekk maktina yvir okkum, og Þorkerningar, sum við vóru, søgdu, at nú var úti við okkum, tí strongurin var óslættur; men áðrenn vit komu í strongin, spurdi skiparin okkum, um vit vildu lata eina olmussu, og allir svaraðu ja, og so reisti skiparin seg upp og rópti, at um vit komu til lands aftur, skuldu vit lata 400 kr. til heidningamissionina, og tá ið hann hetta hevði sagt, vóru vit komnir í strongin, og tá var einki at gera uttan at styðja bátin við árunum. Tvær spannur vóru í bát- inum, og tær vórðu tiknar til at oysa við; men so logið visti tað seg, um báturin var litil og nógv var fólkið í honum, ikki tók hann nógvan sjógv inn. Strongurin var smalur inni við flesina, so tað gekk ikki long tíð, inn til vit sluppu burtur úr honum. Tá vit vóru komnir burtur úr strong- inum var ikki brotasjógvur, men tung alda. Nú var blivið so mikið av toku, at fyrrin sást ikki á Sunnbiaranda, og nú skuldu vit taka kumpassina, sum vit høvdu tikið við okkum, hon var tað ein-

asta, vit høvdu við okkum, vit høvdu hvørki vatn ella breyð; men nú tá ið vit skulu brúka kum- passina, lá hon í sorli. Manningin var lopin niður á hana undir tæ skundi, vit rýmdu frá skipinum, og nú gjørdist einki.

Meðan vit liggja stillir, hoyrdu vit ein boða bróta. Þorkerningar kendu boðan og nevndu hann við navni, og vit tóku okkum frian av honum; og meðan vit soleiðis liggja ráðvillir, siggja vit eina skipslanternu, og skiparin meinti, at tað vóru einastu ráð at rógva til skipið, og so varð gjørt.

Nú var farið at lota av land- synningi, og skipið visti seg at nærkast. Teir, sum høvdu havt dekksvakt, høvdu sváulpinnar uppi á sær, og roynt varð at blussa við teimum fyrri at fáa teir at varnast okkum.

Eina ferð vóru vit komnir skip- inum so nær, at vit reistu okkum upp at rópa; men einki batti. — Hann varð við at friska vindin; men nú visti tað seg einki at nærkast, og nú var náttin so mikið lið- in, at tað var um hálvaljóst — og nú kenna vit, at tað er okkara egna skip, »Falkurinn«, sum siglir undan okkum, men av tí at røðrið var leyst, rendi skipið so langt í vindin viðhvørt, at tað misti ferð- ina. Tá nærkaðust vit skjótt; men tá so skipið fall frá vindinum og vindurin fylti seglini aftur, dragnaðu vit frá aftur skipinum; men tá ið vit nú vistu fyrri vist, at tað var okkara egna skip, varð (Framhald á 7. síðu)

Eg helt, at hann nærkaðist, handilsmaðurin, men rætt hevði hann kortini — í tí hann segði um hetta Nika-kaffi, lukka!

Umboð: Eysturoyar Heilsola